

Gazeta Aradului

ZIAR COTIDIAN NAȚIONAL INDEPENDENT.

Redacția și administrația: Bul. Regina Maria 21. — Abonamentul pe 1 an L. 200, pe 1/2 de an L. 100, pe 3 luni L. 60

Conducere și conducători

Observațiile făcute de șeful guvernului, la Buziaș, referitor la câțiva oameni politici ardeleni, au avut darul să facă să izbucnească o adevărată furtună de protestări din partea ziarelor ce reprezintă ideile și vederile persoanelor vizate de cuvintele primului ministru.

Ziarele în chestiune, rând pe rând, se miră, își exprimă nedumerirea față de cele petrecute, apoi au adevărate accese de revoltă și de indignare, ce se termină prin atacuri personale și prin violențe, de limbaj, ce sunt departe de a ridica nivelul presei noastre românești.

Și toate acestea pentru simplul motiv că șeful guvernului, om cu întreaga răspundere a situației și-ar fi exprimat neîncrederea cu privire la puterea de capacitate într-o eventuală conducere a țării, a dlor Vaida și Maniu.

Judecând lucrurile atent și serios, afirmațiile primului ministru pot să fie de o deosebită gravitate, dar ele nu ascund nici o insultă și nici o îngrijire, la adresa celor doi membrii fruntași ai Partidului Național.

O insultă și o înjosire ar fi fost, la adresa dlor Vaida și Maniu, în cazul când șeful guvernului, i-ar fi acuzat de incorectitudine, de rea credință, de necinste, sau de lipsa deplină a facultăților cerute pentru a se amesteca în treburile statului.

Primul ministru nu a spus însă nici un cuvânt din toate acestea, ce ar fi putut să constituie adevărate personalități; primul ministru s'a mărginit pur și simplu să afirme că cei doi oameni politici ardeleni nu au experiența câștigată și tactica politică necesară pentru a putea duce la bun sfârșit dificila și arida misiune a conducerii.

A nu avea calitățile necesare adevăraților conducători nu este o greșală de neertat și nici o vină de natură să dezonoreze viața și activitatea unui om.

Poți fi cetățean cinstit, meritos chiar, insuflețit, afară de aceasta de cele mai bune și mai patriotice intențiuni și totuși să nu poți fi un bun conducător de oameni și un dirigitor al destinului unei națiuni.

Mai întâiu de toate conducătorii de neamuri se nasc și pe urmă se formează; fără darul însă la care natura îl pune în

sufletul celor aleși, nu pot exista conducători.

Afară de aceasta diriguitorii de oameni se formează, cresc și se desvoltă într'un anumit mediu de libertate și de lumină intelectuală evoluând în mod fericit cu vremea și curente, apropiindu-și și asimilând totul și ghicind semnele indicatoare ale timpurilor noi.

Conducerea e o știință și o artă; ea cere muncă și inteligențe superioare, ea presupune o tradiție continuă și fericită fericită și un real și înțelept control și uzagiu al conducerii.

A spune despre cineva că nu e chemat pentru rolul de conducător nu înseamnă să insulti ci să restabilești un adevăr de care trebuie să se ție seamă atunci când sunt în joc interesele naționale.

Conform acestui adevăr în declarațiile de la Buziaș, nu s'a atacat cinstea și demnitatea nimănui, dar s'a pus în evidență însemnatatea mediului, a atmosferei sociale și politice, cum și aceea a elementelor de conștiință și de responsabilitate personală atunci când este vorba de misiunea înaltă și de arta conducerii unui popor.

Conducători nu putem fi toți și nici nu putem fi în acelaș fel, de oare ce intervine aicea chestia luminei politice în care ne-am desvoltat și am trăit și a împrejurărilor istoriei ce au apăsăat cu puteri uriașe și fatale asupra noastră a tuturor, în conformitate cu locurile unde am trăit.

Înțelepciunea cea mare constă în a cunoaște singuri puterile și a ne conforma acestora, mergând până acolo cu desinteresarea și cu sacrificiul de noi înșine în cât să lăsăm altora conducerea în cazul când împrejurările naționale și istorice îi indică pantru colul de conducători.

Aceasta este lecția morală ce se degajează din cuvintele șefului guvernului și față de seriozitatea chestiunii, credem că se vorbește greșit în ziarele interesate, de insulte și ofense aduse câtorva bărbați politici ardeleni.

Grave turburări în Herțegovina.

Roma. — În numeroase localități din Herțegovina au avut loc sângeroase ciocniri între trupele jugoslave și autohtoni. Din ambele părți se semnalează numeroși morți și răniți.

(Ag. Damian.)

Procesul din Sibiu.

Ședințele procesului studenților din Arad cari au complotat contra statului, au început zilele trecute la Cluj.

Greutățile ce întâmpină transmiterea știrilor din acele părți, au făcut ca până acuma să nu putem avea știri precise relativ la ultimele zile ale desbaterilor, deși știri venite din Oradia, ar voi să anunțe, că sentința a fost pronunțată.

Cazul este cunoscut. Asupra și la casele unui mare număr de elevi de liceu de la Arad, au fost găsite arme și munițiuni.

Că armele erau stricate; că munițiile poate nu iau foc; că elevii complotiști erau niște haimanale cari fugeau de la școală fiindcă nu voiau să învețe carte și că, în fine, o educație insuficientă punea pe drumuri și sortea perzării pe acei nenorociți, toate acestea le pricepem foarte bine. Priepem și prostia și ridicolul unor asemenea încercări de a se atenta în contra statului.

Acea însă ce nu putem admite este intenția, fie chiar a unor copii de a face rău; nu putem admite ca la ticăloșiile puse la cale, să participe educatorii și profesorii lor, cum și familiile, cari, dau astfel dovadă că nu înțesc altceva decât să aibă în sânul lor iredențiști viitori, crescuți la școala șireteniei și a trădării.

De aceea socotim că archicunoscuta noastră indulgență ar trebui ca să dispară de rândul acesta și că pedepsele cele mai severe ar trebui aplicate în interesul chiar al micilor complotiști.

Pedepsindu-i le vom da o lecție de omenie și de realitate și le vom scoate din cap fumurile că pot fără cultură și inteligență formată să judece oamenii și situațiile.

Odată ce vor fi făcut cunoștință cu realitatea, micii derbedei, înarmați cu puști cari nu iau foc se vor întoarce la cărțile lor, din cari vor putea afla o dată și o dată, când vor învăța să le citească, cum că nu există mai mare satisfacție ca aceea de a ști să-ți cinstești țara unde trăiești și unde se cuvine să respecti ordinea și liniștea în stat.

Pedepsindu-i le vom face un serviciu, lor și familiilor lor. De aceea avem convingerea că se va da o sentință de condamnare.

D. general Averescu despre actualul regim.

București. — D. general Averescu, prim ministru a făcut eri în fața aderenților săi politici o serie de declarațiuni, de cea mai mare importanță, relativ la chestiunile politice interne.

D. general Averescu, a arătat că guvernul are datoria morală, față de Tron și Națiune, cari i-au dat puterea în mână, ca să nu se lipsească de această onoare, înainte de a fi făcut din România Mare, o Românie tare.

Țara, nu poate fi consolidată, decât numai de actualul regim. Programele și oamenii grupați în jurul partidului liberal de sub șefia dlui Brătianu și în jurul partidului național de sub șefia dlui Maniu, spune d. general Averescu, sunt potriviti doar pentru a duce țara la un dezastru sigur.

(Ag. Damian)

Buletin extern.

Este fapt dovedit că acțiunea militară întreprinsă în Burgenland de unguri, în contra jandarmeriei și autorităților administrative austriace, nu este o întreprindere particulară, streină de guvernul maghiar.

Ca și cu alte ocazii, politicienii unguri, au fost destul de mesteri a face pe aliați să interpreteze acum fals o situație de drept, provocând prin aceasta încurcături politice de natură gravă.

Guvernul austriac, văzându-se nedreptățit din partea însuși a comisiilor de generali ai Antantei, din Burgenland, a declarat, că în cazul când nu i-se va da satisfacția ce se impune din partea Antantei, va trage consecințele și va demisiona.

Demisia guvernului Schober ar avea grave repercursiuni asupra echilibrului păcii din Europa apuseană, de oarece, între condițiile date nu s'ar afla nici un politician austriac, care să ia asupra-și responsabilitatea guvernării.

Acește părți a politicienilor unguri, se feresc de aventuri și întreprinderi uscate, recunosc de pe acum, că între acțiunea militară a Ungariei din Burgenland, este o primejdioasă și nenorocită acțiune, din care Ungaria nu va trage foloase.

Guvernul Bethlen este acuzat de a fi făcut abuz de încredere și se cere cu insistență, sau demisia întregului guvern, sau numai a celor trei miniștri, cari sunt culpabili de conflictul austro-ungar.

Situația se agravează din zi în zi, deoarece detașamentele libere maghiare, cari sunt în luptă cu jandarmeria austriacă, săvârșesc crime fără număr și jefuesc cumplit populația germană.

Guvernul austriac, în cazul extrem, este gata a solicita intervenția armată a Micii Antante în Burgenland.

Sub presiunea acestei știri, se pare că spiritele dela Budapeșta, prea înfierbântate, încep a reveni la realitate.

Intreagă armata elenă a trecut râul Sangares și este în urmărirea kemaliștilor, cari sunt în continuă retragere dincolo de Angora. Solii de pace, ai lui Kemal pașă, despre a căror trimitere la M. C. G. elen se vorbea acum două zile, încă nu au sosit la Smirna.

Se crede, că kemaliștii vor însărcina guvernul din Constantinopol, ca să mijlocească tratativele de pace cu Grecia.

Armata grecească a primit de altfel noi întăriri din Atena.

Grecia întreagă privește cu încredere desfășurarea ultimului episod al războiului său din Azia-Minoră.

Guvernul sovietelor, pentru a-și salva pe cât se poate situația, a ordonat alegeri electorale, pentru parlamentul sovietelor. Știri din Helsingfors arată, că simpatia sovietelor a scăzut mult în ținuturile nordice ale Rusiei, unde numărul deputaților comuniști aleși, abia face 30 la sută față de independenți și socialiștii revoluționari.

Guvernul Lenin are serioase temeri, că în cazul când alegerile electorale ar da aceleași rezultate și în alte părți ale republicii, sovietele vor putea fi răsturnate în prima ședință a parlamentului republican comunist.

Regatul jugoslav pe lângă aceea, că este silit a menține o puternică armată în Albania, are acum noi năcazuri în Bosnia și numeroase localități din Herțegovina.

În această din urmă provincie, în cursul ultimelor două zile au avut loc serioase ciocniri, între populația autohtonă și detașamentele jugoslave, înregistrându-se de ambele părți numeroase victime.

Cauza deselor nemulțumiri a populației jugoslave din nouile provincii este de cele mai multe ori, drasticitatea cu care autoritățile, în fruntea cărora stau sârbi din vechea Serbie, își împlinesc datoria.

Turburările din Herțegovina amenință să ia proporții.

Tratatul austro-american.

Tratatul semnat la Viena, zilele trecute între Austria și Statele Unite, am ține, după câte se anunță, o rezervă generală relativ la drepturile republicii americane față de statul austriac.

În urmă se reia părțile următoare ale tratatului de la Saint Germain: a cincea parte: clauze militare navale, aeriene; a șasea parte: prizonerii de războiu; a opta parte: reparații; a noua parte: clauze economice; a unsprezecea: navigația aeriană; a douăsprezecea: porturi, căi de apă și linii pe râte; a patrusprezecea: clauze diverse.

Comisarul american a asigurat cu acel prilej, că în curând toate statele urmând exemplul Franței, va suspenda dreptul de ipotecă generală pe veniturile austriace.

Procesul studenților iredentiști unguri din Arad.

În palatul Tribunalului s'au urmat zilele trecute debaterile marelui proces de complot al celor 83 studenți din Arad, învinovați de crimă contra asigurărilor statului.

Apărarea este reprezentată prin D-l avocat Nicolae Băltărețu.

Apărători din oficiu sunt: Căpitani Petrovici Ioan, Fridel Mihail și Locot Patriciu Nicolae.

La orele 8 și jum. Curtea își face apariția în sala de ședință. Înainte de a începe ședința s'a luat jurământul dlui Maior Brătuseanu, care a fost numit membru în Consiliu în locul dlui Maior Savu Sabin.

Consiliul este alcătuit astfel d. Colonel Mihăilescu Nicolae, președinte, d-nii Maior Brătuseanu și Apostoliu Cezar și căpitani Konrad Martin și Golgoti Alex. ca membri.

Acuzarea este susținută de Substitutul de Comisar Regal, căpitanele Coman Liyiu, având ca grefier pe Locot. Călin Ioan.

După citirea actului de dare în judecată, în care este prevăzută crima de atentat contra siguranței statului s'au luat identitatea acuzaților și anume acuzații: Bașch I., Holló I., Fleischer Gh., Varga P., Kovacs I., Banzi A., Sart H., Elenici, Piros Gy., Kadlescsik P., Bank F., Bergezeszy L., Macskási Z Szántó Gy., Tóth Gy., Iszloi D., Rasti I., Tudor D., Izsovada I., Sziflisz O., Pankistoi Ioso I., Dobiz., Hesh A., Kabát I., Palotai Horváth Gy., Dávid I., Wampus A., Papp B., Almay L., Baky K., Nalaze K., Bangi B., Bartha I., Baskrenc, Reumgatxezer B., Beleznyay G., Buza I., Ocanji M., Demoko D., Ebervein K., Elemér Gy., Erdödy A., Externe S., F., Fleischer G., Poldi I., Frisch M., Mausser E., Himeisbeker G., Hönig I., Husztik I. F., Lejtényi I., Lengyel I., Lengyel S., Lengyel F., Makó I., Nagy L., Olbrich G., Panker I., Papp I., Pálfi E., Pfeiffer S., Quirini F., Rác B., Rác I., Schneider F., Schiller B., Simenisc S., Sotus I. Ștefan G., Steiner I., Szabó I., Szeifert I., Sziklay K., Timám L., Ustohaj S., Veinberger I., Kamler I. Slibich G., Haldy A.

Avocatul N. Băltărețu din partea apărării, înainte de audirea acuzaților, a ridicat un incident cerând d-lui președinte al Consiliului de război ca în baza art. 119. C. I. M.; să dispună citarea și aducerea cu mandat de aducere, spre a fi audiați ca informatori mai mulți martori din Arad și Timișoara.

Această cerere, după o scurtă deliberare, a fost respinsă de consiliul de război.

Apărarea susține, că studenții unguri din Arad, aproape toți minoreni, nu au fost însufletiiți de gândul de-a ataca trupele române și de a reanexa Ardealul la Ungaria, ci că ținta lor era doar să se organizeze în vederea unei eventuale reizbucniri a comunismului maghiar.

Cere achitarea inculpaților.

Ceilalți doi apărători din oficiu, până în acest moment nu și-au rostit încă cuvântările.

Sentința se așteaptă să fie rostite astăzi.

INFORMAȚIUNI.

— Deși conform ordonanțelor venite de la centru, s'a decis ca în toate oficiile să nu mai fie utilizată altă limbă de cât cea română totuși ni se aduce la cunoștință că unele oficii trimit adrese în limba maghiară și redijează hârtii în ungurește.

Faptul acesta este nespuse de rușinos și credem că ar trebui să se stabilească o dată cine anume sunt aceia cari au interes și satisfacție să se opue ca limba română să fie absolut oficială.

O dată cu aceasta cerem tuturor autorităților să refuze ori ce hârtii redactate altfel de cât în românește.

— Colonia română din Paris va sărbători acolo cu mare fast, centenarul lui Vasile Alexandri.

— Numeroși polonezi goniți de germani din județul Rosenberg au adresat Antantei un apel arătând cele suferite de la germani, cum și modul cum grație emigranților s'au putut obține de Germania, un plebiscit satisfăcător.

— Cu privire la situația din Basarabia, se anunță că s'a luat noi măsuri pentru asigurarea ordinii.

— Serbările încoronării au fost amânate din cauză că lucrările nu sunt gata.

— Calea Ferată Electrică Arad-Podgoria aduce la cunoștință că a decis înființarea biletelor de dus și întors pentru înlesnirea circulației în Podgoria pe timpul culesul viilor de la 15 Septembrie până la 31 Oct. a. c. cu reducere de 20 proc. pe zonele 5, 6, 7, adică de la Km. în sus.

— Cursurile școlii normale de fete din localitate se vor deschide în ziua de 21 Septembrie.

— În ziua de Mercuri (7. IX. a. c.) urmează se prezenta la biourile populației în: Circ. I. Bul. Regele Ferdinand și str. Horia; Circ. II. str. Cogălniceanu; Circ. III. str. Lae Barna; Circ. IV. str. Zimandului.

— Sulamita și Disprețuita vor fi primele reprezentări teatrale de d. a. la Teatrul Orașeneștii în prima săptămână a noului sezon.

Sulamita va fi reprezentată Joi d. a. în rolul principal cu dna Z. Margareta Váradi. În celelalte roluri se vor prezenta artista Lili Szeghó, artiștii Ladiszlay, Iuliu Szabó, Eugen Sebestyén, Karol Tolnay, etc.

Duminecă d. a. se va reprezenta capo d'opera între piesele populare, »Disprețuita«, cu concursul aproape a întreg personalului de scenă.

Ambele reprezentări se vor juca, pe lângă prețul normal al locurilor.

»Violinistul« va fi reprezentat Sâmbătă după piesa »Cele Trei Lebede«, în rolurile principale cu Radu Inke, Miți Horvath, Miți Halmoș, Eugen Sebestyén, Tompos, Aci, Ladiszlay.

— Direcțiunea Dătoriei Publice din ministerul de finanțe anunță că sub nici un motiv nu se vor putea plăti cupoanele rentelor locale funcționarilor altor persoane cărora li s'au cedat.

Aceste cupoane se vor plăti numai în mâna funcționarilor deținători cari vor prezenta bordoul de emisiune.

Luptă în fundul mării, dramă de detectivi în 5 acte în Urașia. Este istoria unei lupte pe viață și pe moarte, pe uscat și pe apă între baronul Sparkler și regele spărgătorilor Tom Parker, plină de scene când bizare, când îngrozitoare, dar totdeauna interesante.

Se prezintă Miercuri, Joi și Vineri.

Congresul țărănesc basarabean a trecut în discuția votată, între altele și următoarele:

»Apoi având în vedere că dezbinarea poate să ducă la pierderea din partid a dlui Halippa și celorlalți deputați și senatori, cari prin angajarea lor față de partidul țărănesc din vechiul regat și prin proclamarea lor ca «membrii al partidului țărănesc», după cum se vede din comunicatele oficiale, — au descoperit hotărârea grupării parlamentare din 30 Iunie 1921 și prin urmare s'au hotărât să vinovați de călcarea disciplinei de partid. Totodată congresul ar vedea cu bucurie reîntrirea în partid a susnumiților deputați și senatori, în urma unor desmințiri formale și categorice, cum că ei nu înțeleg să facă parte din două partide.

Congresul hotărăște: că partidul țărănesc basarabean este și rămâne P. T. B. independent și trebuie să-și conformeze activitatea cu programul său spre triumful ideilor și intereselor democratice.

x Inscriserile la institutul de muzică Szalay-Békffy, (Piața Avram Iancu No. 7 etaj II), pentru anul de învățământ 1921-22 s'au început deja.

TELEGRAME.

Războiul greco-otoman.

Roma. — Se anunță din Atena, că grosul armatelor elene, au trecut peste linia Sangares și au început operațiunile de încercuire a armatelor turcești, cari se află în jurul Angorei.

În fața forțelor elene, kemaliștii continuă să se retrage spre răsărit. Această știre este confirmată și de către biroul presei din Constantinopol.

Austria cere ajutorul Micii Antante.

Viena. — Eri s'a răspândit vestea în Viena, că guvernul Schober, a cerut ajutorul celor trei state ale Micii Antante: Cehoslovacia, Jugoslavia și România Mare.

Cancelarul Schober, a declarat, relativ la această știre, că ea corespunde adevărului.

Austria s'ar interesa la guvernele Micii Antante, asupra ajutorului ce aceste state l'ar putea oferi Austriei față de Ungaria, în caz de nevoie.

Austria până în prezent a renunțat însă să ceară Micii Antante ajutorul efectiv.

Presa britanică și chestiunea Burgenland.

Viena. — Din Londra se anunță, că presa britanică se ocupă pe larg cu chestiunea Burgenlandului și constată, că Austria, în sensul tratatului de pace are toate drepturile, să pretindă imediat evacuarea Burgenlandului.

Se arată totodată, că Europa ar avea cu mult mai multe foloase, în cazul când teritoriile industriale din Burgenland ar reveni în întregime Austriei și Ungariei.

Atrocitățile maghiare în Burgenland.

Viena. — Jandarmii austriaci, împreună cu polițistii și subofițerii de finanțe, ajunși în captivitate maghiară, au fost oribil maltratați și transportați în catacombele dela Szombathely.

Faștii în acțiune.

Viena. — «Slovensky Narod» anunță din Viena, că trupe faștiste au sosit ieri noapte, cu mai multe automobile blindate, în localitatea Sveti, din apropierea orașului Triest, și după ce au maltratat pe numeroși iredentiști sloveni, au dat foc bisericii din Sveti.

Suspendarea cenzurii în Germania.

Viena. — Din Berlin se anunță, că cenzura a fost suspendată pentru întreg teritoriul Prusiei.

În urma acestei dispoziții ziarul «Lokalauzei» a reapărut.

Restricțiuni pe căile ferate bolșeviste.

Riga. — Guvernul sovietelor a interzis printr'o ordonanță, persoanelor civile respectiv singuratiche, să călătorească pe c. f. ruse.

Călătoria pe c. f. ruse este permisă numai misiunilor streine și curierilor guvernului din Moscova.

Aceste restricțiuni, au fost aduse de guvernul sovietelor în urma lipsei ne mai pomenite a cărbunilor.

Taxele de călătorie au fost simțitor urcate.

Guvernul austriac va demisiona.

Viena. — Cancelarul Schober, a convocat ieri noaptea un consiliu de miniștri extraordinar.

După ce a raportat consiliului asupra nouilor evenimente militare forțate de unguri în Burgenland, a constatat că reprezentanții Antantei, însărcinați a supraveghea evacuarea de către unguri a Burgenlandului, sprijinesc pe toate căile pretențiunile maghiare, față de drepturile Austriei. Consiliul de miniștri, s'a declarat solidar cu cancelarul, și au hotărât să demisioneze în cazul când aștitudinea reprezentanților Antantei, nu ar fi schimbată.

Cancelarul Schober a arătat că înaintarea trupelor austriace, a fost suspendată din ordinul misiunii Antantei, care a permis în acelaș timp, ca trupele maghiare să se reîntoarcă la Sopron.

Afirmațiunile primului ministru Schober, au făcut o impresie strănie asupra membrilor guvernului.

Alegeri electorale în Rusia bolșevistă.

Helsingfors. — În gubernia Lugsy, situată la 150 km. spre răsărit dela Petrograg, au avut loc zilele trecute alegerile electorale.

Au fost aleși 7 deputați independenți, 4 socialiști revoluționari și 3 comuniști-bolșevici.

Sub regimul Lenin-Trotsky, acesta este primul caz, când în adunarea sovietelor sunt trimiși și deputați, cari nu sunt aderenți ai programului leninist.

Moneda măruntă.

București. — Guvernul a fost anunțat că peste câteva zile va sosi în Capitală stocul de monedă măruntă, comandată în Elveția.

Moneda măruntă va fi adusă în circulație mai târziu la 5 Noemvrie.

Propaganda partidului poporului în Banat.

București. — «Dacia» anunță, că la 5 Septembrie au sosit în numeroase centre ale Banatului, reprezentanții partidului poporului, în vederea propagandei și a reorganizării partidului în aceste teritorii.

Repatrierea legionarilor americani din Franța.

Bordeaux. — Legioniștii americani, cari au părăsit Sâmbătă Parisul, s'au îmbarcat ieri pentru a se reîntoarce în Statele Unite nordamericane.

Legioniștii americani, au fost sărbătoriți cu entusiasm, atât la Paris, cât și la Bordeaux.

Delimitarea frontierei greco-bulgare.

Sofia. — Comisia Antantei, însărcinată a fixa noile granițe greco-bulgare, și-a terminat lucrările relativ la Tracia.

Comisia va începe mâine lucrările de delimitare a frontierei Midia.

Repatrierea ungarilor ungari.

București. — La sfârșitul acestei luni, va sosi la Cluj, comisia specială instituită de guvernul maghiar și a căreia misiune este să vizeze cererile repatriabililor din România Mare, în Ungaria.

Comisia specială maghiară, va examina cererile repatriabililor în Ungaria și va aduce hotărâri valide, în cel mai scurt termen.

Modificarea regulamentului Ligei Națiunilor.

Nauen. — Punctul XII. din regulamentul intern al Ligei Națiunilor a fost modificat.

Punctul XII. conținea măsurile cari trebuie luate, în cazul când între reprezentanții popoarelor din Consiliul Ligei Națiunilor s'ar ivi divergențe.

Acest punct a fost modificat în sensul, că în cazuri de divergențe între membrii Consiliului Ligei Națiunilor, un comitet special va aduce hotărâri, în ultima instanță, asupra chestiunilor în litigiu.

Unde se află exregele Carol al Ungariei.

Viena. — Legațiunea principatului Lichtenstein comunică presei din Viena, că știrile cari se repetă mereu în presa din străinătate și după cari exregele Carol de Habsburg, s'ar afla ca oaspe la curtea principelui de Lichtenstein, sunt simple produse ale fantaziei. Guvernul principatului, nu ar tolera nici odată o vizită oficială a exregelui Carol IV în teritoriile principatului.

Alianța greco-italiană contra Turciei.

Roma. — «Tribuna» publică un interviu cu d. Della Foresta, ministrul de externe al Italiei, în care Della Foresta arată, că nu este exclusă o înțelegere între Grecia și Italia, îndreptată contra kemaliștilor.

Guvernul italian este gata, pe lângă anumite condițiuni, să colaboreze, cu armata sa, în contra kemaliștilor.

Pedepsirea antibolșevismului în Ungaria.

Imediat după evacuarea Ungariei de către trupele românești, autoritățile horthyste, au deținut între alții și pe un mechanic, Gabriel Szabó, a căruia vină este, că după ce armata română a zdrobit la Tisa rezistența armatelor lui Bela Kun, a denunțat autorităților militare locurile unde bolșevicii maghiari ascunseseră armele și munițiile, pe cari nu le-au mai putut transporta spre Budapesta.

Horthy, care pe atunci se străduia să înjghebeze o armată de voluntari, pentru a ataca la rândul lui pe bolșevici, ar fi acordat desigur distincție antibolșevistului Gabriel Szabó.

Ajuns însă la putere el nu a putut ierta vina lui Szabó, de a fi făcut să ajungă în mâinile românilor armele și munițiile ungurești.

Tribunalul militar din Budapesta, a condamnat în consecință pe Szabó, după doi ani de maltratare prin diferite închisori, la 15 ani muncă silnică.

Judecătoria, cu ocazia enunțării sentinței, l'a calificat pe bietul antibolșevist Szabó, de trădător de neam și de patrie și de agent al cutropitorilor valahi.

Aceasta sentință, a făcut senzație și în Budapesta, unde de altfel oamenii sunt învățați a afla zilnic, de o nouă sentință de moarte.

Red. responsabil: Lauren Iu Luca.

CINEMATOGRAFE.

Ucișorul fratelui său, dramă în 4 acte în Apollo. Din ce provine neurastenia și cum se manifestă? Eată problema ce se desleagă în piesa aceasta. Hainy se mărită după inginerul Joe. Bărbatul o neglijează și se dă beției tratându-o rău. De aici conflicte și cu prietenul său Allan Turner. Venind sora Hainyei inginerul se îndrăgostește de aceasta și devine ucișorul fratelui său, din jaluzie, ca nu cumva să o ia el. Soția năcăjită vede crima dar nu-și poate veni în ori, să se poată ajutara. Bărbatul dispăre și vine fratele său Jones, care ia de soție pe Ketty, sora Hainyei. Hainy în groaza ei acuză pe Allan Turner cu crima ucișurii și crede totodată, că Jones care ia de soție pe Ketty e bărbatul ei. E cât pe aci să nebunească. Dr.-ul Stefens descopere adevărul, că nu Joe a fost ucis, ci acesta și-a ucis pe fratele său; Hainy așa se vindecă și devine soția lui Allan Turner.

Rulează Miercuri, Joi și Vineri.

MICA PUBLICITATE.

Se caută un piano, plătindu-se chirie bună.

O vilă de patru jughere mici cu rod de circa 50 Hl. este de vânzare în comuna Ghioroc. Informațiuni mai detaliate se pot lua dela preotul Romul Vațian. 267

Teatrul APOLLO.

In 7, 8, 9 Septembrie
Miercuri, Joi, Vineri
Dramă senz. criminală.

Ucigașul fratelui

sau (Cazul curios alui
Dr. Steffens).

Dramă criminală în 4 acte.

Teatrul URANIA.

In 7, 8, 9 Septembrie
Miercuri, Joi, Vineri
Serie Harry Piel

Luptă în fundul mării

(Crima lui Toni Parker).
Dramă de detectivi în 5
acte.

Cele mai moderne haine

se lucră pentru prețuri convenabile în salonul de croitorie pentru haine de bărbați a lui

STEFAN COROBAN

Arad, str. Ioan Russu Sirianu (Aulich L.) 238
și piața Catedralei în colț (Tököly-t. pal. Szántai.)

No. 1011—921.

Publicațiune.

Primăria Iosășel caută un scrietor cu puțină praxă notarială, cunoscând limba română în scris și verbal. Salariul va fi lei 300 fix lunar. Intreg venitul dela Bilete de vite. afară de aceasta va mai beneficia venituri după diligența dovedită. Locuința, luminat și încălzit. Petițiile se vor adresa secretariatului Iosășel.

Iosășel la 5 Septembrie 1921.

Primăria comunei Iosășel.

Imprumuturi

acord mai ieftin posibil imediat. 255

Mijlocese vânzări și cumpărări

DE CASE

ALEXANDRU HERZOG

Comisionar de bancă, birou: str. J. Brătianu 15.

MAURITIU RUBINSTEIN expeditor pe C. F. R.

Agencie de vamuire în Arad și Curtici, concesionată de guvern. Funcționari experți efectuează repede și prompt vămuirea mărfurilor de transport. Circulație colectivă Budapesta, Viena, Praga, Brünn, Cașovia, Triest și pe toate liniile de cale ferată din țară și străinătate. Totfelul de transporturi, tranziteri, transporturi de mobile, reclamații, revidierea mandatelor de transport etc.

Depozitări și asigurări ieftine. ☎ Telefon interurban No. 188

Maximilian König

Birou de transporturi în toate țările

A R A D.

Agencie vamală, concesionată de Ministerul de finanțe în Arad și Curtici. Efectuează operațiuni de vămuire vagoanelor colective în decurs de 48 ore. Transporturi de bagaje și mărfuri cu bucată pe lângă garanță deplină. Reprezentanța Societății Generale de Asigurare s. p. a. din Francfort. 79

MAGAZINUL DE CARBUNI

KNEFFEL

219 lemne mărunte : ◆ carbuni de încălzit
carbuni de călcat ◆ ciment și var :

de prima calitate. — In Arad transport la domiciliu.

„VICTORIA”

depozitul acestei
fabrici de mobile
se află în :

Arad, Str. Horia Nr. 1. (palatul Neuman).

Se află aci de vânzare în permanență în depozit, mobile de calitate întâia: dormitoare, sufragerii, foteluri, canapea și alte mobile. 175

OTTO HOFFMANN

magazin de coloniale, deserte și aromate
Arad, Piața Avram Iancu Nr. 20. Telefon
598. Vânzare în engro și detail. Depozit
bogat asortat cu articole coloniale și
deserte din țară și străinătate. 174

In atențiunea cumpărătorilor de mobile

Mobile pentru prânzitor și dormitor se
cumpăra ieftin în depozitul de mobile Wiegand
feld, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc) Nr. 18.

WEISZ și BENJAMIN

Mare depozit de articole țesute și tricouri
Bulevardul Regina Maria nr. 127

FRAȚII NEUMAN

Fabrică de spirt și de drojdie

Fabrica de făină — ARAD

Ață de țesut și bumbac în orice cantitate, în permanență de vânzare la

Révész și Reisz

magazin cu articole de manufactură și ată de țesut 225

Arad, Bulev. Reg. Ferdinand I.

„GUTENBERG” INTREPRINDERE

DE ARTE GRAFICE

TIMIȘOARA-CETATE,
vis-a-vis de garnisoana artileriei

Reprezentanță generală
pentru județul ARAD

Reprezentanți Dnii George Söfalvi secretarul
corporațiunii industriale și Gabriel Abraham
director în penziune

ARAD, BULEVARDUL
CAROL I. NRUL. 16.

Lucrează perfect și solid. □ Cărți de cântare și note. □ Prețuri foarte avantajoase
TELEFON Nr. 14—19

